

УДК 378.14

DOI: [10.35619/pse.vi6.167](https://doi.org/10.35619/pse.vi6.167)

Юлія ГЛІНЧУК

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри технологічної,
професійної освіти та цивільної безпеки
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0003-3328-5594
e-mail: yuliyaglinchuk@ukr.net

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Анотація. У статті висвітлено основні проблеми формування здоров'я збережувальної компетентності майбутніх педагогів у сучасних умовах. Звернено увагу на те, що здоров'я є не лише індивідуальною цінністю, а й складником національної безпеки, чинником збереження генофонду та однією з цілей сталого розвитку. Підкреслено роль освіти в забезпеченні збереження здоров'я населення. Констатовано парадокс масової втрати здоров'я неповнолітніми за період здобуття загальної середньої освіти. Зазначено, що пандемія COVID-19 і війна загострили проблему здоров'язбереження корона вірусу. Доведено актуальність формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх педагогів у нинішніх умовах.

Виокремлено найпоширеніші проблеми формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх педагогів: компетентнісні, змістові, технологічні, пов'язані з відсутністю навчальної дисципліни та врахуванням сучасних умов, і розкрито їх сутність. Підкреслено, що чим більше з наведених проблем мають місце в закладі вищої освіти, тим більш неготовими є випускники до здоров'язбереження в майбутній професійній діяльності.

Зробимо висновок про те, що, не зважаючи на стратегічну значущість здоров'язбереження громадян і на відповідну роль системи освіти, формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх педагогів часто не відповідає соціальним запитам через наявність окреслених проблем.

Ключові слова: здоров'я, освіта, майбутні педагоги, здоров'язбережувальна компетентність, проблеми формування.

Постановка проблеми. Загально визначено, що здоров'я є не лише індивідуальною, а й суспільною цінністю, складником національної безпеки, чинник збереження генофонду та одна з цілей сталого розвитку.

Як підкреслює О. Ландо, саме міцне здоров'я – основна умова для виконання людиною її біологічних і соціальних функцій, фундамент самореалізації особистості, а в сучасному світі у системі ринкових відносин здоров'я людини стає одночасно її суб'єктивною цінністю й економічним чинником [7, с. 57].

Аналогічні погляди висловлюють Ю. Бойчук та Н. Науменко, зауважуючи, що в сучасному суспільстві здоров'я розглядається як глобальна проблема, яка на рівні соціуму визначає його можливості щодо виживання, а на індивідуальному – можливості особистості щодо самоактуалізації [2].

Значною мірою здоров'язбереження населення залежить від системи освіти. Тривале перебування здобувачів вищої освіти у закладах освіти безпосередньо позначається на їхньому здоров'ї у контексті освітньо-виховних впливів (отримання знань про здоров'я та здоров'язбереження, розвиток ціннісного ставлення до здоров'я, мотивації до ведення здорового способу життя, формування здоров'язбережувальних навичок) та впливів параметрів мікроклімату, санітарно-гігієнічних умов, стану пожежної безпеки, електробезпеки тощо. А ще на здобувачів освіти не може не впливати стан здоров'я педагогів [3, с. 69].

В умовах сучасного освітнього середовища відбувається стрімка втрата здоров'я як здобувачами освіти [9; 14], так і педагогами [5; 8].

Пандемія COVID-19 та повномасштабна війна стали тими викликами, що значно загострили питання збереження здоров'я учасників освітнього процесу. Це зумовило необхідність актуалізації здоров'язбережувальної компетентності педагогів, оскільки саме вони є ключовими суб'єктами створення безпечного середовища. Водночас практика формування такої компетентності у майбутніх учителів наразі потребує суттєвого вдосконалення.

Аналіз останніх досліджень з проблеми. На нерозривності зв'язку між освітою та здоров'ям, яке завжди було та залишається головним чинником безпеки нації, акцентує Т. Бережна, наголошуючи що одним із пріоритетних напрямів реформування освіти є забезпечення в кожному закладі освіти належних умов для навчання і виховання фізично й психічно здорової особистості [1, с. 10–17].

В. Єфімова зазначає, що нині у суспільстві зростає роль закладу освіти у формуванні здорової нації [4].

Однак багато дослідників звертають увагу на недостатню здоров'язбережувальну компетентність учителів як наслідок недосконалої фахової підготовки. Зокрема, Т. Осадченко стверджує, що більшість учителів не володіють достатніми знаннями для створення здоров'яорієнтованого освітнього середовища через те, що поза увагою дослідників залишається проблема реалізації здоров'язбережувальної стратегії у підготовці майбутніх учителів, яка проєктується на систему їх подальшої професійної діяльності, хоча актуальність здоров'язбережувальної педагогіки в системі професійної підготовки майбутнього вчителя доведена результатами соціологічних та психолого-педагогічних досліджень [10].

Відповідно до результатів дослідження І. Щербини, педагогічна практика засвідчує недостатній рівень здоров'язбережувальних компетентностей у

майбутніх учителів, що згодом негативно позначається на їхній фаховій педагогічній діяльності [13].

На думку Д. Куявця, незважаючи на певні кроки в інтеграції здоров'я до освітнього процесу, досі не розроблено єдиних методик та підходів, які б ефективно підтримували цей напрям у підготовці майбутніх педагогів [6].

На необхідності вдосконалення здоров'язбережувальної підготовки майбутніх учителів наполягають В. Білик, І. Білостевич та Л. Білостевич, В. Єфімова, Л. Малишева, Н. Тимошенко та ін. Однак модернізація цього процесу задля формування відповідної компетентності фахівця, на наш погляд, потребує передусім усвідомлення наявних проблем у цій сфері.

Мета статті – проаналізувати основні проблеми формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх педагогів у сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. На основі вивчення означеної проблеми в теоретичному (аналіз відповідних законодавчих джерел, науково-методичних праць і освітніх програм) й практичному вимірах (аналіз відповідної практики), у формуванні здоров'язбережувальної компетентності майбутніх педагогів можна виокремити кілька основних проблем.

1. Проблема компетентності зумовлена тим, що дисципліни, спрямовані на формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх педагогів, нерідко викладають фахівці, обізнаність яких у питаннях здоров'язбереження в освітньому середовищі є поверховою чи формальною. Це насамперед спричиняє нерозуміння сутності здоров'язбереження у сфері майбутньої професійної діяльності здобувачами вищої освіти педагогічних спеціальностей. Зокрема, не враховується, що в закладах загальної середньої освіти здоров'язбереження як складник освітньо-виховної діяльності реалізується через надання знань про здоров'я, виховання здорового способу життя, пропагування цінностей здоров'я тощо, тоді як здоров'язбереження як складник праці охоронної (професійно-безпекової) діяльності передбачає створення безпечного освітнього середовища та формування безпечних алгоритмів поведінки (дотримання правил безпеки). На практиці це проявляється так: учителі предмета «Основи здоров'я», та меншою мірою, вчителі біології надають здобувачам освіти знання про здоров'я; психологи здійснюють постійну діагностику психологічного здоров'я, реалізують відповідні заходи та надають рекомендації здобувачам освіти, вчителям, класним керівникам, батькам щодо його збереження та зміцнення; вчителі фізкультури забезпечують збереження фізичного здоров'я (через забезпечення рухову активність, загартування тощо); класні керівники пропагують здоровий спосіб життя та формують культуру здоров'я. Водночас забезпечення безпечного освітнього середовища як умова збереження здоров'я має бути обов'язком кожного педагогічного працівника під час будь-якого виду освітньої чи виховної діяльності у кожному місці перебування, навіть поза межами закладу освіти (наприклад, під час екскурсій, волонтерської діяльності

тощо). Адже небезпечне освітнє середовище – це безпосередня загроза здоров'ю учасників освітнього процесу. Це зумовлює наступну проблему.

2. Проблема змісту полягає в тому, що досить часто здоров'язбережувальна підготовка майбутніх педагогів зводиться лише до загальнооздоровчих ідей – раціонального харчування, повноцінного сну, забезпечення рухової активності, дотримання елементарної гігієни, загартування, відсутності шкідливих звичок тощо. Однак, по-перше, здобуття таких знань передбачене в закладах загальної середньої освіти: предмет «Основи здоров'я» вивчають частково з 1-го по 9-й клас, а предмет «Біологія» – з 6-го по 11-й клас. По-друге, культурний розвиток нашої держави не є настільки низьким, щоб здобувачі вищої освіти, не усвідомлювали необхідності правильного харчування, достатньої рухової активності, перебування на свіжому повітрі, повноцінного сну тощо для збереження здоров'я. Інша справа, що здобувачі вищої освіти не завжди дотримуються цих рекомендацій, однак це пов'язано не з браком відповідних знань, а з недостатнім рівнем мотивації.

Майбутні вчителі повинні оволодіти фахово-специфічними знаннями щодо збереження здоров'я в умовах професійної діяльності. Йдеться зокрема про складники праце охоронної (професійно-безпекової) компетентності. Відповідно до Закону України «Про охорону праці» (ст. 1), охорона праці – це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини в процесі трудової діяльності[12].

Водночас спостерігається суперечність: значна частина здобувачів освіти обізнана з основами здорового способу життя (раціональне харчування, фізична активність, загартовування, вживання вітамінів, використання фітозасобів), однак у закладах освіти фіксуються порушення вимог охорони праці. Серед них – неправильний розклад занять, надмірне інтелектуально-психологічне навантаження, порушення вимог електробезпеки (несправна ізоляція, пошкоджені розетки), недотримання правил безпеки (наприклад, через непроведений інструктаж), використання неякісного навчально-методичного забезпечення або невідповідних ремонтних матеріалів, наявність алергенних чинників у навчальних приміщеннях, а також невідповідність друкованої продукції санітарно-гігієнічним вимогам. Недостатня або неналежна дезінфекція також не забезпечує збереження здоров'я не зважаючи, на декларування здоров'язбережувальних заходів. Саме тому в Законі України «Про освіту» одним із ключових принципів визначено забезпечення безпечного освітнього середовища (ст. 1, п. 2¹, п. 8¹)[11].

Очевидно, що викладання відповідних дисциплін у закладах вищої освіти з урахуванням взаємозв'язку між здоров'язбереженням і безпекою потребує комплексного підходу. Це передбачає залучення викладачів, зокрема фахівців у

галузі електробезпеки, пожежної безпеки, ергономіки, санітарії, гігієни тощо. На жаль, дехто обирає примітивний підхід, дублюючи те, що вже вивчалось в закладах загальної середньої освіти. Логічно це спричиняє наступну проблему.

3. Проблема технологій. Ефективність освітнього процесу значною мірою залежить від застосування технологій навчання. У сучасних умовах суспільних та інформаційних змін пріоритет набувають інноваційні технології, які сприяють не лише засвоєнню знань, а й формуванню, академічній мотивації, розвитку креативності та забезпеченню умов для безперервного професійного саморозвитку. Водночас наявні проблеми у сфері здоров'язбереження свідчать про недостатній рівень упровадження відповідних інноваційних підходів.

4. Проблема відсутності навчальної дисципліни полягає в тому, що освітні програми, які формуються випусковими кафедрами, нерідко орієнтовані переважно на формальну відповідність стандартам вищої освіти та професійним вимогам. На практиці це призводить до домінування дисциплін, які викладаються науково-педагогічними працівниками цих кафедр. У таких умовах формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх педагогів здійснюється переважно за рахунок доповнення окремих змістових модулів. Унаслідок цього відповідна компетентність має фрагментарний або формувальний характер.

5. Проблема врахування сучасних умов зумовлена передусім наслідками пандемії COVID-19 та війною. З метою збереження здоров'я (в багатьох випадках і життя) критично важливим є володіння знаннями щодо запобіжних заходів у період епідемії чи пандемії, правил поведінки під час обстрілів і бомбувань, дій у разі мінного, радіаційного, хімічного, біологічного забруднення території, способів виходу із зони обстрілів, поведінки під завалами, а також навичками надавання першої медичної допомоги не лише у випадках травмувань, а й за кризових психічних станів тощо. Усе це належить до типових питань безпеки життєдіяльності.

Водночас не слід недооцінювати вплив пандемічних обмежень і воєнних дій на загальний психоемоційний стан як здобувачів освіти, так і педагогів. Оскільки виникнення нових пандемій або загроза обстрілів після завершення воєнного стану залишаться високим, наявність відповідних знань щодо збереження здоров'я (і життя) в умовах надзвичайних чи екстремальних ситуацій не втрачатиме своєї актуальності.

Означені проблеми формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх педагогів є типовими. Відсутність належної уваги до цих питань ЗВО, призводить до недостатньої готовності випускників до реалізації здоров'язбережувальних стратегій у подальшій професійній діяльності.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Незважаючи на стратегічну значущість здоров'язбереження громадян та ключову роль системи освіти у цьому процесі, наявний рівень формування здоров'язбережувальної

компетентності майбутніх педагогів часто не відповідає актуальним соціальним запитам. Це зумовлює необхідність системних змін у змісті фахової підготовки майбутніх педагогів, підґрунтям яких має глибоке усвідомлення наявних проблем.

Висвітлена авторська позиція не претендує на вичерпність з огляду на глобальність та поліаспектність зазначених проблем, проте сприяє активізації дискурсу в науковій спільноті щодо обраної тематики.

Перспективи подальшого наукового пошуку вбачаємо в дослідженні формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх педагогів у системі неформальної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бережна Т. І. Готовність учителів до впровадження здоров'язбережувальних технологій у реалізації концепції «Нова українська школа». *Європу єднає здорове майбутнє: зб. наук. праць*. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2022. С. 10–17.
2. Бойчук Ю. Д., Науменко Н. В. Духовне здоров'я: науковий аналіз поняття. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження: колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. Харків: Вид. Рожко С. Г., 2017. С. 16–26.
3. Глінчук Ю. О. Основи безпечного й здоров'язберігального загальноосвітнього середовища: навч.-метод. посіб. Одеса: Олді, 2024. 164 с.
4. Єфімова В. М. Особливості здоров'язбережувальної діяльності вчителя загальноосвітнього навчального закладу в сучасних умовах. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2010. № 11. С. 38–41.
5. Зоріна М. О. Професійне здоров'я вчителя як важлива складова його діяльності. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2013. Вип. 33 (86). С. 175–179.
6. Куявець Д. М. Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх педагогів у контексті сучасних освітніх реформ в Україні. *Педагогічна академія: наукові записки*. 2025. № 14. URL: <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/610/497> (дата звернення 23.02.2026).
7. Ландо О. Здоров'язберігальна компетентність майбутніх учителів початкових класів: поняття і структура. *Педагогіка вищої та середньої школи*. 2013. Вип. 39. С. 56–68.
8. Мешко Г. М. Теорія і практика підготовки майбутніх учителів до збереження і зміцнення професійного здоров'я : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Тернопіль, 2013. 46 с.
9. Няньковський С. Л., Яцула М. С., Чикайло М. І., Пасечнюк І. В. Стан здоров'я школярів в Україні. *Здоров'я дитини*. 2012. № 5 (40). URL: <http://www.mif-ua.com/archive/article/32962> (дата звернення 22.02.2025).
10. Осадченко Т. М. Підготовка майбутніх вчителів до створення здоров'язбережувального середовища початкової школи як педагогічна проблема. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2014. № 7 (41). С. 309–317.
11. Про освіту : Закон України від 23.05.1991 № 10-60 XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1060-12#Text> (дата звернення: 12.10.2018).
12. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12/ed20110625#Text> (дата звернення 21.02.2025).

13. Щербина І. Вивчення та аналіз стану готовності майбутніх учителів до здоров'язберігаючого навчання учнів. *Вісник Черкаського університету*. Сер.: Педагогічні науки. 2016. Вип. № 2. С. 141–147.

14. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідеміологічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України: за ред. Квіташвілі О. Київ : МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». 2015. С. 35–60.

REFERENCES

1. Berezhna T. I. Hotovnist uchyteliv do vprovadzhennia zdoroviazberezhuvalnykh tekhnolohii u realizatsii kontseptsii «Nova ukrainska shkola» [Readiness of Teachers to Implementation of Health-saving Technologies in the Implementation of the Concept of «New Ukrainian School»]. *Yevropu yednaie zdorove maibutnie: zb. nauk. p-ts. Kharkiv : KhNPU im. H. S. Skovorody, 2022. S. 10–17. [in Ukrainian]*

2. Boichuk Yu. D., Naumenko N. V. Dukhovne zdorovia: naukovyi analiz poniattia. Zahalna teoriia zdorovia ta zdoroviazberezhenia [Mental Health: Scientific Analysis of The Concept. General Theory of Health and Health Preservation]: kolektyvna monohrafiia / za zah. red. prof. Yu. D. Boichuka. Kharkiv: Vyd. Rozhko S. H., 2017. S. 16–26. [in Ukrainian]

3. Hlinchuk Yu. O. Osnovy bezpechnoho y zdoroviazberihalnogo zahalnoosvitnoho seredovyscha [Fundamentals of A Safe and Healthy General Educational Environment]: navch.-metod. posib. Odesa: Oldi, 2024. 164 s. [in Ukrainian]

4. Yefimova V. M. Osoblyvosti zdoroviazberezhuvalnoi diialnosti vchytelia zahalnoosvitnoho navchalnoho zakladu v suchasnykh umovakh [Features of Health-preserving Activities of A Teacher of A General Educational Institution in Modern Conditions]. *Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biologichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu*. 2010. № 11. S. 38–41. [in Ukrainian]

5. Zorina M. O. Profesiine zdorovia vchytelia yak vazhlyva skladova yoho diialnosti [Professional Health of A Teacher As An Important Component of His/Her Activities]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*. 2013. Vyp. 33 (86). S. 175–179. [in Ukrainian]

6. Kuiuavets D. M. Formuvannia zdoroviazberezhuvalnoi kompetentnosti maibutnikh pedahohiv u konteksti suchasnykh osvitykh reform v Ukraini [Formation of Health-preserving Competence of Future Teachers in The Context of Modern Educational Reforms in Ukraine]. *Pedahohichna akademiia: naukovyi zapysky*. 2025. No 14. URL: <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/610/497> (data zvernennia 23.02.2026). [in Ukrainian]

7. Lando O. Zdoroviazberihalna kompetentnist maibutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv: poniattia i struktura [Health-preserving Competence of Future Primary School Teachers: Concept and Structure]. *Pedahohika vyshchoi ta serednoi shkoly*. 2013. Vyp. 39. S. 56–68. [in Ukrainian]

8. Meshko H. M. Teoriia i praktyka pidhotovky maibutnikh uchyteliv do zberezhennia i zmitsnennia profesiinoho zdorovia [Theory and Practice of Training Future Teachers to Maintain And Strengthen Professional Health]: avtoref. dys. ... d-ra ped. nauk : 13.00.04. Ternopil, 2013. 46 s. [in Ukrainian]

9. Niankovskiy S. L., Yatsula M. S., Chykailo M. I., Pasechniuk I. V. Stan zdorovia shkoliariv v Ukraini [Health Status of Schoolchildren in Ukraine]. *Zdorovia dytyny*. 2012. No 5 (40). URL: <http://www.mif-ua.com/archive/article/32962> (data zvernennia 22.02.2025). [in Ukrainian]

10. Osadchenko T. M. Pidhotovka maibutnikh vchyteliv do stvorennia zdoroviazberezhuvalnoho seredovyscha pochatkovoї shkoly yak pedahohichna problema [Preparation of Future Teachers To Create a Health-preserving Environment in Primary Schools As A Pedagogical Problem]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii*. 2014. No 7 (41). S. 309–317. [in Ukrainian]

11. Pro osvitu : Zakon Ukrainy vid 23.05.1991 No 10-60 XII [On Education: Law of Ukraine dated 23.05.1991 No. 10-60 XII]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1060-12#Text> (data zvernennia: 12.10.2018). [in Ukrainian]

12. Pro okhoronu pratsi : Zakon Ukrainy vid 14.10.1992 r. No 2694-XII [On Labor Protection: Law of Ukraine dated October 14, 1992 No. 2694-XII]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12/ed20110625#Text> (data zvernennia 21.02.2025). [in Ukrainian]

13. Shcherbyna I. Vyvchennia ta analiz stanu hotovnosti maibutnikh uchyteliv do zdoroviazberihaiuchoho navchannia uchniv [Study and Analysis of The State of Readiness of Future Teachers for Health-preserving Teaching of Students]. *Visnyk Cherkaskoho universytetu. Ser.: Pedahohichni nauky*. 2016. Vyp. No 2. S. 141–147. [in Ukrainian]

14. Shchorichna dopovid pro stan zdorovia naseleennia, sanitarno-epidemiolohichnu sytuatsiiu ta rezultaty diialnosti systemy okhorony zdorovia Ukrainy [Annual Report on The State of Health of The Population, Sanitary and Epidemiological Situation and Results of The Health Care System of Ukraine] : za red. Kvitashvili O. Kyiv : MOZ Ukrainy, DU «UISD MOZ Ukrainy». 2015. S. 35–60. [in Ukrainian]

THE BASIC ISSUES FOR DEVELOPING HEALTH- PROTECTING COMPETENCE FOR FUTURE TEACHERS IN MODERN CONDITIONS

Yuliia HLINCHUK

Doctor of Sciences (in Pedagogy), Professor,
Professor at the Technological,
Professional Education and Civil Security Department of
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0003-3328-5594
e-mail: yuliyaglinchuk@ukr.net

Abstract. Attention is drawn to the fact that health is not only an individual value, but also a component of national security, a factor in preserving the gene pool and one of the goals of sustainable development. The role of education in preserving the health of the population is emphasized. The paradox of mass loss of health among minors during the period of obtaining general secondary education is stated. It is noted that the problem of preserving health has been exacerbated by the COVID-19 coronavirus pandemic and the war. It is argued that the actualization of the formation of health-preserving competence of future teachers in the current conditions is asserted.

Based on the theoretical analysis of the problem under study, it is asserted that currently many researchers pay attention to the insufficient health-preserving competence of teachers as a consequence of imperfect professional training.

Common problems of the formation of health-preserving competence of future teachers are identified: the problem of competence, the problem of content, the problem of technology, the problem of the lack of academic discipline, the problem of taking into account modern conditions and their essence is revealed. It is emphasized that the more of the above problems occur in a higher education institution, the more unprepared the graduates of this institution will be for health preservation in their future professional activities.

The conclusion is made that, despite the strategic importance of health preservation of citizens and the corresponding role of the education system, the current formation of health preservation

competence of future teachers often does not meet social demands due to the presence of a number of the above problems.

The prospects for further scientific research are outlined, which consist in studying the formation of health preservation competence of future teachers in the conditions of informal education.

Keywords: health, education, future teachers, health preservation competence, problems of formation.

Стаття надійшла до редакції 09.03.2026 р.

Стаття прийнята до друку після рецензування 23.03.2026 р.

Стаття опублікована 15.06.2026 р.